

ਐਨਐਚ ਬਡਾਨੀ ਬਨਾਮ ਚੀਫ ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਕਮਿਸ਼ਨਰ

ਭੰਡਾਰੀ, ਸੀ.ਜੇ.

ਇਹਨਾਂ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਮੇਰਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਨਿਗਰਾਨ 31 ਮਾਰਚ, 1955 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਲੀਜ਼ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਜੇਕਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਗ੍ਹਾ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ ਤਾਂ ਉਸਨੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦਿਆਂ ਅਜਿਹਾ ਕੀਤਾ। ਕਾਨੂੰਨ. ਮੈਂ ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਾਂਗਾ ਅਤੇ ਖਰਚਿਆਂ ਸਮੇਤ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਾਂਗਾ। ਅਨੁਸਾਰ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਹਨ।

ਫਾਲਸ਼ੋ, ਜੇ.—ਮੈਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ।

ਫੈਸ਼ਾਵ, ਜੇ.

ਬੀ.ਆਰ.ਟੀ.

ਅਪੀਲੀ ਸਿਵਲ

ਏ.ਐਨ. ਭੰਡਾਰੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੀ.ਜੇ.

ਅਮਰ ਸਿੰਘ, ਮੁਦਈ-ਅਪੀਲੈਂਟ

ਬਨਾਮ

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ, - ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ-ਜਵਾਬਦਾਤਾ

1957 ਦੀ ਨਿਯਮਤ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਨੰ. 264.

ਇੰਡੀਅਨ ਕੰਟਰੈਕਟ ਐਕਟ (1872 ਦਾ IX)— ਸੈਕਸ਼ਨ 62—ਨੋਵੇਸ਼ਨ— ਦਾ ਅਰਥ— ਦੇਣਦਾਰੀ ਦਾ ਡਿਸਚਾਰਜ— ਸ਼ਬਦ ਅਤੇ ਵਾਕਾਂਸ਼—ਸਮਝੌਤੇ ਅਤੇ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ, ਅਸਾਈਨਮੈਂਟ, ਸਮਝੌਤਾ ਅਤੇ ਬੰਦੋਬਸਤ, ਰਿਲੀਜ਼— ਦੇ ਅਰਥ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਨਵੀਨਤਾ ਨੂੰ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਜਾਂ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਦੇ ਡਿਸਚਾਰਜ ਲਈ ਇੱਕ ਸਮਾਨ ਸਮਝੌਤਾ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਵੈਧ ਮੌਜੂਦਾ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਲਈ ਸਬੰਧਤ ਸਾਰੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਆਪਸੀ ਸਮਝੌਤੇ ਵਜੋਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਨਵੇਂ ਲੈਣਦਾਰ ਦੇ ਬਦਲ ਦੁਆਰਾ ਉਸਦੇ ਲੈਣਦਾਰ ਨੂੰ ਪਰ ਨਵੀਨਤਾ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਡਿਸਚਾਰਜ ਕਰਨ ਦਾ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਤਰੀਕਾ ਨਹੀਂ ਹੈ: ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸਮਝੌਤਾ ਅਤੇ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ, ਅਸਾਈਨਮੈਂਟ, ਸਮਝੌਤਾ ਅਤੇ ਨਿਪਟਾਰਾ, ਭੁਗਤਾਨ ਜਾਂ ਰਿਹਾਈ ਦੁਆਰਾ ਡਿਸਚਾਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਨਵੀਨਤਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨਵੇਂ ਵਾਅਦੇ ਨੂੰ ਪੁਰਾਣੇ ਮੌਜੂਦਾ ਵਾਅਦੇ ਦੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਵਿੱਚ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਸਹਿਮਤੀ ਅਤੇ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਵਿੱਚ ਇਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਨਵਾਂ ਵਾਅਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਬਲਕਿ ਨਵੇਂ ਵਾਅਦੇ ਦਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਵਜੋਂ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਅਸਾਈਨਮੈਂਟ ਵਿੱਚ

ਸਿਰਫ਼ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰ ਹੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਕਿਸੇ ਧਿਰ ਕੋਲ ਕੋਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਸ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਤੋਂ ਬਚਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਉਸ 'ਤੇ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਸਮਝੌਤਾ ਉਦੋਂ ਹੀ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਵਿਵਾਦ ਦੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਆਪੋ-ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਬਾਰੇ ਅਸਹਿਮਤ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਆਪਸੀ ਰਿਆਇਤਾਂ ਦੇ ਕੇ ਆਪਣੇ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਇੱਕ ਰਿਹਾਈ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਸਮਰਪਣ ਅਤੇ ਇੱਕ ਫਰਜ਼ ਤੋਂ ਬਚੀ ਹੋਣਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਸ੍ਰੀ ਬਨਵਾਰੀ ਲਾਲ, ਸਿੰਗਲ ਸਬ-ਜੱਜ, ਦੂਜੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ, ਨਾਭਾ, ਮਿਤੀ 13 ਦਸੰਬਰ - ਬੋਰ, ਸ੍ਰੀ ਬਨਵਾਰੀ ਲਾਲ, ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸ੍ਰੀ ਸੰਤ ਰਾਮ ਗਰਗ, ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ, ਪਟਿਆਲਾ, ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ 20 ਫਰਵਰੀ, 1957 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ। 1956, ਖਰਚਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਮੁਦਈ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨਾ। ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਖਰਚੇ ਮੁਦਈ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਅਦਾ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਬਾਬੂ ਰਾਮ ਅਗਰਵਾਲ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ।

ਕੇ ਐਸ ਚਾਵਲਾ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਲਈ।

ਨਿਰਣਾ

ਭੰਡਾਰੀ, ਸੀ. ਜੇ.

ਭੰਡਾਰੀ, ਸੀ.ਜੇ.—ਪੈਪਸੂ ਦੀ ਇਹ ਅਪੀਲ ਸਵਾਲ ਉਠਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਸਮਝੌਤੇ ਨੂੰ ਨਵੀਨਤਾ ਦਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਸਧਾਰਨ ਹਨ. ਅਮਰ ਸਿੰਘ, ਮੁਦਈ, ਪੈਪਸੂ ਰਾਜ ਦਾ ਰੁਪਏ ਬਕਾਇਆ ਸੀ। ਦੇਸੀ ਸ਼ਰਾਬ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਲਈ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਕਾਰਨ 35,000 ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ। ਅਜਿਹਾ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਵੱਲੋਂ ਬਾਲਕ ਰਾਮ ਅਤੇ ਕੁਝ ਹੋਰ ਠੇਕੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਰਾਬ ਕੱਢਣ ਲਈ ਇੰਨੀ ਹੀ ਰਕਮ ਬਕਾਇਆ ਸੀ। ਬਾਲਕ ਰਾਮ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ 'ਤੇ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਬਕਾਇਆ ਸੀ। ਅਮਰ ਸਿੰਘ ਮੁਦਈ ਨੂੰ 35,000 ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ। ਆਬਕਾਰੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਅਮਰ ਸਿੰਘ ਤੋਂ ਜ਼ਮੀਨੀ ਮਾਲੀਏ ਦੇ ਬਕਾਏ ਵਜੋਂ ਰਕਮ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਵਾਰੰਟ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਸੀ ਪਰ 28 ਨਵੰਬਰ, 1950 ਨੂੰ ਬਾਲਕ ਰਾਮ, ਲਹਿਣਾ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਜਗਦੀਸ਼ ਰਾਮ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤੇ (ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਪੀ. ਏ)। ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਕਾਇਆ ਰਕਮ 'ਤੇ ਕੋਈ ਇਤਰਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਸੀ

ਅਮਰ ਸਿੰਘ ਤੋਂ ਰਾਜ ਵੱਲੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਕਾਇਆ ਰਕਮ ਵਿੱਚੋਂ ਕੱਟਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਐਕਸ-ਸਾਈਜ਼ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਇਸ ਤਜਵੀਜ਼ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤੀ ਜਤਾਈ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸਨੇ ਅਮਰ ਸਿੰਘ ਤੋਂ ਰਾਜ ਦੀ ਬਕਾਇਆ ਰਾਸ਼ੀ ਦੀ ਵਸੂਲੀ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾਉਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਸੀ।

ਬਦਕਿਸਮਤੀ ਨਾਲ ਬਾਲਕ ਰਾਮ ਅਤੇ ਰਾਜ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਬਾਲਕ ਰਾਮ ਤੋਂ ਬਕਾਇਆ ਰਕਮ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਕੁਝ ਵਿਵਾਦ ਪੈਦਾ ਹੋ ਗਏ ਅਤੇ ਰਾਜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਨੂੰ ਐਡਜਸਟ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਸੀ। 35,000 ਜੋ ਅਮਰ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਬਕਾਇਆ ਸੀ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਆਬਕਾਰੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਜ਼ਮੀਨੀ ਮਾਲੀਏ ਦੇ ਬਕਾਏ ਵਜੋਂ ਰਕਮ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਨਵਾਂ ਵਾਰੰਟ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਮਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਰਾਜ ਨੂੰ ਰਕਮ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਲਈ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਲਿਆਂਦਾ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਪਟਿਆਲਾ ਦੇ ਵਧੀਕ ਜਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਨੇ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ। ਮੁਦਈ ਹੇਠਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤੋਂ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੈ ਅਤੇ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਆਇਆ ਹੈ।

ਭਾਰਤੀ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 62 ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਇਸਦੇ ਲਈ ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਬਦਲਣ, ਜਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਜਾਂ ਬਦਲਣ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਤਾਂ ਅਸਲ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਅਮਰ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸ੍ਰੀ ਅਗਰਵਾਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੁਵੱਕਿਲ ਅਤੇ ਆਬਕਾਰੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦਰਮਿਆਨ ਪੁਰਾਣੇ ਠੇਕੇ ਨੂੰ ਬਦਲ ਕੇ ਨਵਾਂ ਠੇਕਾ ਦੇਣ ਲਈ ਕੋਈ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸਮਝੌਤਾ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਪਰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਬਾਲਕ ਰਾਮ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਨੇ ਆਬਕਾਰੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਅਮਰ ਸਿੰਘ ਤੋਂ ਰਾਜ ਦੀ ਕੋਈ ਵੀ ਰਕਮ ਰਾਜ ਵਿਰੁੱਧ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਐਡਜਸਟ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ 'ਤੇ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਸਹਿਮਤੀ ਦਿੱਤੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਤੱਥ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਮਰ ਸਿੰਘ ਤੋਂ ਬਕਾਇਆ ਰਕਮ ਦੀ ਵਸੂਲੀ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾਉਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਅਮਰ ਸਿੰਘ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ।

ਪੰਜ ਸਾਲ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਇਸ ਮਕਸਦ ਲਈ ਨਵਾਂ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਅਮਰ ਸਿੰਘ ਨਾਲ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨੂੰ ਭੰਗ ਕਰਨ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਾਲ, ਨਵੀਨਤਾ ਦਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਹੋਂਦ ਵਿਚ ਆਇਆ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਆਬਕਾਰੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਪੈਸੇ ਵਾਪਸ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਬਹੁਤ ਹੀ ਗੈਰ-ਇਨਸਾਫ਼ੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਜਦੋਂ ਉਸਨੇ ਬਾਲਕ ਹੈਮ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਨਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਰਕਮ ਨੂੰ ਐਡਜਸਟ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ।

ਇੱਕ ਨਵੀਨਤਾ ਨੂੰ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰਿਣਦਾਤਾ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਦੇ ਉਸ ਦੇ ਚਾਰਜ ਨੂੰ ਡਿਸਚਾਰਜ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਸਮਾਨ ਸਮਝੌਤਾ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਵੈਧ ਮੌਜੂਦਾ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਲਈ ਸਬੰਧਤ ਸਾਰੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਆਪਸੀ ਸਮਝੌਤੇ ਵਜੋਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਨਵੇਂ ਲੈਣਦਾਰ ਦੇ ਬਦਲ ਦੁਆਰਾ ਲੈਣਦਾਰ। ਪਰ ਨਵੀਨਤਾ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਡਿਸਚਾਰਜ ਕਰਨ ਦਾ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਤਰੀਕਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸਮਝੌਤਾ ਅਤੇ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ, ਅਸਾਈਨਮੈਂਟ, ਸਮਝੌਤਾ ਅਤੇ ਬੰਦੋਬਸਤ, ਭੁਗਤਾਨ ਜਾਂ ਰਿਹਾਈ ਦੁਆਰਾ ਡਿਸਚਾਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਨਵੀਨਤਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨਵੇਂ ਵਾਅਦੇ ਨੂੰ ਪੁਰਾਣੇ ਮੌਜੂਦਾ ਵਾਅਦੇ ਦੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਵਿੱਚ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਸਹਿਮਤੀ ਅਤੇ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਵਿੱਚ ਇਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਨਵਾਂ ਵਾਅਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਬਲਕਿ ਨਵੇਂ ਵਾਅਦੇ ਦਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਵਜੋਂ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਅਸਾਈਨਮੈਂਟ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਕਿਉਂਕਿ ਇੱਕ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਇੱਕ ਧਿਰ ਕੋਲ ਇੱਕ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਸ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਤੋਂ ਬਚਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜੇ ਉਸ ਉੱਤੇ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਸਮਝੌਤਾ ਉਦੋਂ ਹੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਵਿਵਾਦ ਦੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਆਪੋ-ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਬਾਰੇ ਅਸਹਿਮਤ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਆਪਸੀ ਰਿਆਇਤਾਂ ਦੇ ਕੇ ਆਪਣੇ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਇੱਕ ਰੀਲੀਜ਼ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਸਮਰਪਣ ਅਤੇ ਇੱਕ ਕਰਤੱਵ ਦੀ ਪਛਾਣ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਜੇ ਸਮਝੌਤਾ ਹੋਇਆ ਜਾਪਦਾ ਹੈ, ਉਸਨੂੰ ਇੱਕ ਨਵੀਨਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ.....ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਧਿਰਾਂ ਸਨ, ਅਰਥਾਤ ਆਬਕਾਰੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਅਮਰ ਸਿੰਘ, ਮੁਦਈ ਅਤੇ ਬਾਲਕ। ਰਾਮ ਅਤੇ ਹੋਰ। ਉੱਥੇ

ਪੁਰਾਣੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਥਾਂ ਨਵੇਂ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਥਾਂ ਲੈਣ ਲਈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਕੋਈ ਆਪਸੀ ਸਮਝੌਤਾ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਅਮਰ ਸਿੰਘ ਖੁਦ ਇਸ ਸਮਝੌਤੇ ਦਾ ਧਿਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜੋ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਪੀ.ਏ. ਮਿਤੀ 28 ਨਵੰਬਰ, 1950। ਆਬਕਾਰੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਅਮਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਰਾਜ ਪ੍ਰਤੀ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਦੇ ਵੀ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਹੋਏ। ਉਹ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਸਹਿਮਤ ਹੋਇਆ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਵੇਂ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ 'ਤੇ ਪੁਰਾਣੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਨਵਾਂ ਸਮਝੌਤਾ ਕਦੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਪੁਰਾਣਾ ਸਮਝੌਤਾ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕਰਦਾ ਰਿਹਾ। ਕੋਈ ਨਵਾਂ ਸਮਝੌਤਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਿਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿਚ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕੀਤਾ ਹੋਵੇ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਹਾਮੀ ਨਹੀਂ ਭਰੀ ਕਿ ਉਹ ਅਮਰ ਸਿੰਘ ਤੋਂ ਰਾਸ਼ੀ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਨਹੀਂ ਕਰਨਗੇ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ, ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਅਜਿਹਾ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੋਵੇ ਕਿ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਕੋਲ ਪੁਰਾਣੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ, ਰਾਜ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਨਵਾਂ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਕਰਨ ਜਾਂ ਰਾਜ ਦੇ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਵਜੋਂ ਬਾਲਕ ਰਾਮ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦੀ ਥਾਂ ਲੈਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਸੀ।

ਇਹਨਾਂ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਹੈ ਕਿ ਅਸਲ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਮੁਕੱਦਮੇ ਲਈ ਬੰਨ੍ਹਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਹੇਠਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਾਂਗਾ ਅਤੇ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਾਂਗਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਖਰਚੇ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਬੀ.ਆਰ.ਟੀ.

ਰੀਵੀਜ਼ਨਲ ਸਿਵਲ

ਭੰਡਾਰੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੀ.ਜੇ.

ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ-ਪਟੀਸ਼ਨਰ

ਬਨਾਮ

ਮੈਸਰਜ਼ ਰਾਮ ਸੁਖ ਦਾਸ ਅਤੇ ਬ੍ਰਦਰਜ਼ -ਜਵਾਬਦਾਰ।

1956 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰੀਵੀਜ਼ਨ ਨੰਬਰ 281-ਡੀ

ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ ਕੋਡ (1908 ਦਾ ਐਕਟ V)— ਧਾਰਾ 115— ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ (1950)— ਧਾਰਾ 227— ਕੇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ :- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕਾਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਚ ਸਮਝਣ ਤਕ ਸੀਮਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Translated by Balwinder Singh.

Translator

